

Từ sản xuất nông sản sang kinh tế nông nghiệp: Hướng đi mới của Lâm Đồng

14:37 24/05/2026

Trong bức tranh kinh tế 5 tháng đầu năm 2026, khu vực nông nghiệp tiếp tục giữ vai trò “bệ đỡ” tăng trưởng của Lâm Đồng sau sáp nhập địa giới hành chính. Không chỉ duy trì vị thế trung tâm nông nghiệp công nghệ cao của cả nước, tỉnh đang đứng trước cơ hội tái định vị toàn ngành theo hướng kinh tế xanh, giá trị cao và gắn chặt hơn với chế biến, xuất khẩu.

Ngành nông nghiệp Lâm Đồng đang đứng trước yêu cầu phải đổi mới mạnh mẽ hơn, cả về tư duy sản xuất lẫn phương thức quản trị. Ảnh: Chính Thành

Từ lợi thế tự nhiên đến lợi thế công nghệ

Không gian phát triển mới trải dài từ cao nguyên, trung du đến vùng ven biển đang giúp Lâm Đồng hình thành cấu trúc sản xuất đa dạng hơn. Nông nghiệp giờ đây không chỉ là ngành sinh kế truyền thống mà đang trở thành nền tảng để

xây dựng các chuỗi giá trị hàng hóa quy mô lớn.

Theo thống kê, tổng diện tích gieo trồng toàn tỉnh lũy kế từ đầu năm đạt khoảng 771.551 ha, tương đương 72,5% kế hoạch năm. Trong đó, cây hàng năm chiếm 137.058 ha và cây lâu năm đạt 634.493 ha.

Nông nghiệp công nghệ cao Lâm Đồng dẫn đầu cả nước. Ảnh: Diễm Thương

Đáng chú ý, toàn tỉnh hiện có hơn 107.456 ha sản xuất nông nghiệp công nghệ cao, chiếm khoảng 10% diện tích gieo trồng; trong đó gần 1.200 ha đã ứng dụng mô hình nông nghiệp thông minh. Những con số này cho thấy nông nghiệp Lâm Đồng đang dịch chuyển rõ nét từ mô hình tăng trưởng dựa vào diện tích, khí hậu và thổ nhưỡng sang mô hình dựa trên công nghệ, tiêu chuẩn và năng suất.

Ở nhóm cây hàng năm, nhiều ngành hàng chủ lực tiếp tục duy trì quy mô lớn và ổn định. Diện tích lúa đạt 60.400 ha với sản lượng ước gần 292.000 tấn; rau các loại đạt 44.910 ha, sản lượng vượt mốc 1 triệu tấn; hoa các loại đạt 6.690 ha với khoảng 1,86 tỷ cành.

Đây đều là những ngành hàng có liên kết trực tiếp với tiêu dùng, du lịch, dịch vụ và xuất khẩu — những lợi thế đã góp phần xây dựng thương hiệu nông nghiệp Lâm Đồng suốt nhiều năm qua.

Trong khi đó, nhóm cây lâu năm tiếp tục thể hiện chiều sâu hàng hóa và giá trị xuất khẩu. Diện tích cà phê đạt 328.650 ha, hồ tiêu 37.193 ha; cây ăn quả hơn

111.000 ha, trong đó sầu riêng chiếm 44.450 ha và thanh long đạt 26.126 ha.

Thanh long Lâm Đồng đã thu hoạch 271.000 tấn, đạt 47% kế hoạch năm. Ảnh: Diễm Thương

Riêng thanh long đã cho sản lượng khoảng 271.000 tấn, đạt gần 47% kế hoạch năm. Việc nhiều diện tích điều kém hiệu quả được chuyển đổi sang cây trồng có giá trị kinh tế cao hơn cho thấy quá trình tái cơ cấu ngành đang đi vào thực chất, gắn với từng vùng sản xuất cụ thể.

Công nghiệp chế biến và xuất khẩu trở thành động lực mới

Điểm đáng chú ý là nông nghiệp Lâm Đồng không còn đứng riêng ở khu vực sản xuất ban đầu mà đang tham gia ngày càng sâu vào chuỗi công nghiệp chế biến, logistics và thương mại quốc tế.

Trong 5 tháng đầu năm, nhiều mặt hàng nông sản xuất khẩu ghi nhận mức tăng trưởng tích cực. Cà phê nhân đạt kim ngạch 353,72 triệu USD, tăng hơn 33%; rau, củ, trái cây đạt 53,8 triệu USD, tăng 25,7%; hạt tiêu đạt 58,6 triệu USD; hoa tươi đạt 46,32 triệu USD, tăng gần 32%; chè chế biến đạt 7,27 triệu USD.

Nông nghiệp Lâm Đồng đang tạo lực kéo trực tiếp cho công nghiệp chế biến và xuất khẩu. Ảnh: Diễm Thương

Ở lĩnh vực chế biến, sản lượng rau quả chế biến đạt hơn 16.200 tấn, tăng 10,36%; thủy sản và sản phẩm thủy sản chế biến, bảo quản đạt gần 10.000 tấn, tăng hơn 25%.

Những con số này cho thấy dư địa tăng trưởng của nông nghiệp Lâm Đồng không còn nằm ở việc mở rộng diện tích đơn thuần, mà đang chuyển mạnh sang gia tăng giá trị thông qua chế biến sâu, tiêu chuẩn hóa và mở rộng thị trường xuất khẩu.

Nhiều chủ trang trại, HTX, tổ hợp tác trong các lĩnh vực chăn nuôi, trồng trọt đã chủ động điều chỉnh cơ cấu sản xuất theo hướng tuần hoàn, qua đó vừa tiết kiệm chi phí, vừa nâng cao hiệu quả kinh tế.

Ảnh: Chính Thành

Mở rộng không gian kinh tế nông nghiệp xanh

Nếu trồng trọt vẫn là trụ cột truyền thống, thì chăn nuôi, thủy sản, lâm nghiệp và quản trị tài nguyên đang dần trở thành những cấu phần quan trọng trong mô hình kinh tế nông nghiệp mới của tỉnh.

Hiện tổng đàn gia súc toàn tỉnh đạt khoảng 1,92 triệu con; đàn gia cầm hơn 22 triệu con; ong mật đạt gần 138.000 đàn. Hoạt động chăn nuôi cơ bản ổn định, nhiều dịch bệnh nguy hiểm được kiểm soát hiệu quả.

Ngư dân Lâm Đồng vừa "trúng lớn" mùa cá cơm. Ảnh: Diễm Thương

Ở lĩnh vực thủy sản, lợi thế vùng biển sau sáp nhập đang mở thêm dư địa phát triển mới cho kinh tế nông nghiệp Lâm Đồng. Từ đầu năm đến nay, sản lượng khai thác thủy sản đạt hơn 94.500 tấn, nuôi trồng đạt trên 12.000 tấn.

Song song với tăng trưởng sản lượng, tỉnh cũng đẩy mạnh kiểm soát khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định (IUU), hướng tới phát triển kinh tế biển bền vững và đáp ứng yêu cầu của các thị trường xuất khẩu quốc tế.

Tái định vị ngành nông nghiệp theo hướng giá trị cao

Theo định hướng thời gian tới, Lâm Đồng xác định tiếp tục cơ cấu lại ngành nông nghiệp gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng; phát triển nền kinh tế nông nghiệp hiệu quả cao, quy mô lớn và có giá trị gia tăng cao, đặc biệt đối với các sản phẩm chủ lực.

Trọng tâm sẽ là hình thành các vùng chuyên canh thích ứng biến đổi khí hậu, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ, nâng cao chất lượng, năng suất và năng lực cạnh tranh.

Ông Phan Nguyễn Hoàng Tân, Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi Trường, cho rằng dư địa phát triển của nông nghiệp Lâm Đồng không chỉ nằm ở mở rộng sản xuất, mà quan trọng hơn là khả năng tổ chức lại không gian kinh tế nông nghiệp theo hướng hiện đại và bền vững.

“Khi các lợi thế được kết nối bằng quy hoạch đất đai, hạ tầng chế biến, mã số vùng trồng, tiêu chuẩn xanh và quản trị tài nguyên, nông nghiệp sẽ trở thành một trong những động lực tăng trưởng có chiều sâu của tỉnh”, ông Tân nhận định.

Bài toán đặt ra trong giai đoạn tới là không để nông nghiệp tiếp tục phát triển theo chiều rộng, phân tán và thiếu liên kết. Thay vào đó, Lâm Đồng cần chuyển mạnh từ tư duy “sản xuất nông sản” sang “kinh tế nông nghiệp”; từ xuất khẩu nguyên liệu sang chế biến sâu; từ lợi thế tự nhiên sang lợi thế tiêu chuẩn, thương hiệu và thị trường.

Khi đó, những con số về diện tích, sản lượng hay kim ngạch xuất khẩu sẽ không chỉ phản ánh quy mô sản xuất, mà còn cho thấy năng lực mới của Lâm Đồng trong hành trình xây dựng nền kinh tế xanh, hiện đại và bền vững.

Hoàng Phương